

ПРЕС КЛИПИНГ

29. септембар 2014.

НАСЛОВИ

HRANA POJELA MINIMALA Od plate tročlana porodica može da preživi 10 dana;(str.2)

Vučić: Od Nove godine rešenje za Železaru i Petrohemiju?;(str.3)

Тодоровић: Пензије су стечено право и не смеју се смањивати;(str.4)

Profit prebačen u Bugarsku, dugovi ostali u Kragujevcu;(str.7)

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:512118-Od-plate-troclana-porodica-moze-da-prezivi-10-dana>

HRANA POJELA MINIMALAC Od plate tročlana porodica može da preživi 10 dana

Milena Popović

Sa najnižom garantovanom platom od 20.00 dinara tročlana porodica može da preživi deset dana. Jede se malo - i to ono najjeftinije, ali ni tako ne preostane za komunalije

KUPUJE samo ono što je neophodno za opstanak. Najčešće samo hleb i mleko. Ponekad i nekoliko stotina grama mesa. Najjeftinijeg. Tako pazari zaposleni u Srbiji koji kući donose „minimalac“.

Sa 20.010 dinara, koliko je „teška“ minimalna mesečna plata, tročlana porodica može da preživi deset dana! Kada ovu sumu „razvuku“ na ceo mesec, domaćinstvima je dnevno na raspolaganju svega oko 650 dinara. A, samo kupovina najosnovnijih namirnica daleko prevazilazi dnevni budžet onih sa najmanjim primanjima. Zato ne čudi podatak da građani Srbije za struju, telefon, grejanje i ostale komunalije duguju milione.

Grube računice pokazuju da je za iole pristojan život četvoročlane porodice potrebno više od 1.200 evra mesečno. Ove troškove ne bi moglo da pokrije čak ni šest minimalnih zarada od 20.010 dinara.

Prema podacima Nacionalne organizacije potrošača Srbije (NOPS), prosečnoj srpskoj tročlanoj porodici dnevno je neophodno između 2.000 i 2.500 dinara kako bi podmirila potrebe ishrane i platila račune. O takvom minimumu, skoro 400.000 radnika koji žive na „minimalcu“ može samo da sanja, sve i da Socio-ekonomski savet usvoji predlog sindikata i podigne minimalnu cenu rada u Srbiji za nekoliko hiljada dinara.

STATISTIKA 2PROSEČNA tročlana porodica u Srbiji, prema zvaničnoj statistici - gledano kroz „potrošačku korpu“, mesečno potroši tri kilograma sira, ili 100 grama dnevno. Svaki član porodice iz te korpe ne može da računa ni na čašu jogurta dnevno, jer „sme“ da popije samo 0,7 decilitara. U potrošačku korpu stane mesečno kilogram čajne kobasice, što znači 11 grama po članu dnevno. Porodici mesečno pripada najviše 200 grama čokolade, ili 66 grama po članu domaćinstva. Dnevno svaki član „statističke porodice“ iz prosečne potrošačke korpe može da pojede 0,7 jaja.

- Zvanična statistika kaže da je za samo dve godine prosečan račun u prodavnici prepolovljen - kaže Goran Papović, predsednika NOPS. - Sa nepunih 600, pao je na oko 300 dinara. Umesto jednom nedeljno, građani u velike kupovine kreću jednom mesečno. U lokalnim prodavnicama, na komšijsko poverenje, otvara se kupovina „na crtu“. O obnovi odeće i obuće, radnici sa minimalnom platom ni ne razmišljaju. Potrošnju struje, grejanja, telefoniranja svode na minimum, ali uprkos

štednji, oni nisu u situaciji da na vreme izmiruju komunalne obaveze, pa im se dugovi za režije gomilaju.

Zvanična minimalna potrošačka korpa u julu je vredela 34.267 dinara, što znači da je za zadovoljenje osnovnih životnih potreba jednog domaćinstva neophodna najmanje jedna i po minimalna plata. Sa 20.000 dinara, bez plaćanja troškova stanovanja i računa, radnicima sa najmanjim primanjima ostane svega oko 650 dinara dnevno.

Ekonomista dr Vladana Hamović kaže da se, kako bi preživeli, ljudi odriču bukvalno svega.

- Ne samo da biraju povoljnije namirnice, već i smanjuju obroke - priča Hamović. - Jedu najjeftiniju hranu, često nauštrb sopstvenog zdravlja. Ako išta pretekne, kako ne bi išli pocepani, odeću i obuću kupuju kod Kineza, a račune plaćaju tek toliko da ne bi ostali bez struje, telefona, interneta... Letnje i zimske destinacije vide jedino na razglednicama. O izdvajanjima za obrazovanje, zdravstvene potrebe i kulturu da ne govorimo.

Čak ni statistika, koja često crta mnogo lepšu sliku o standardu građana od realnog života, nema mnogo ružičastije brojke. Privredna komora Srbije izračunala je da su Srbi sve siromašniji. Ove godine je potrošeno 2,4 odsto hleba i peciva, 4,7 odsto mleka i 4,5 odsto šećera manje nego lani. Smanjena je i potrošnja voća i povrća. Za razliku od nas, građani EU na hranu troše samo između 15 i 20 odsto raspoloživih sredstava.

STATISTIKA 1

PREMA najnovijim podacima, prosečna porodica u Srbiji za kupovinu namirnica izdvaja oko 43 odsto ukupnih mesečnih primanja. Za stan, vodu, struju, gas i ostale energente treba još oko 16 odsto od ukupnih primanja domaćinstva. Telefoniranje, internet i kablovska oduzmu još oko pet odsto prihoda, a prevoz čak osam odsto zarađenog.

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:512217-Vucic-Od-Nove-godine-resenje-za-Zelezaru-i-Petrohemiju>

Vučić: Od Nove godine rešenje za Železaru i Petrohemiju?

Tanjug

Premijer Srbije Aleksandar Vučić ponovio je danas da neće biti lako u nastavku reformi u Srbiji, ali ni toliko teško, jer će biti urađene važne izmene za unapređenje proizvodnje

Premijer Srbije Aleksandar Vučić ponovio je danas da neće biti lako u nastavku reformi u Srbiji, ali ni toliko teško, jer će biti urađene važne izmene za unapređenje proizvodnje.

Prema njegovim rečima srpska vlada vodi razgovore sa 46 kompanija čije bi investicije trebalo da budu 580 miliona evra i da zaposle 21.000 radnika.

"Reč je o veoma važnim francuskim, turskim, nemačkim, japanskim, italijanskim, finskim i drugim kompanijama. Blizu smo rešenja za FAP, što ne mogu da kažem za Železaru Smederevo, ali smo i tu bliži nego prošle nedelje", rekao je Vučić.

On je dodao da bi do Nove godine, a možda i ranije, trebalo da se nađe rešenje za Železaru i Petrohemiju Pančevo, kao i da će, zbog mogućnosti otkopavanja uglja u Zapadnoj Tamnavi pre roka, omogućiti da proizvodnja električne energije krene i ranije od planiranog.

"Ljudi ne moraju da brinu, neće biti restrikcija i problema sa gasom, niti poskupljenja električne energije, rekao je Vučić.

Vučić je ponovio da i da je imao veoma važne razgovore sa predsednikom i vlasnikom najvheće mesne industrije u Evropi kompanije "Tenis" i vlasnikom fudbalskog kluba Šalke 04 Klemensom Tenisom.

On je istakao da je važnod a će za manje od dve godine Srbija nadoknaditi broj svinja izgubljenih tokom prethodnih 14 godina.

Ali od tih 500.000 svinja mnogo je važnije da oni preko srpskih farmera i proizvođača planiraju uzgoj još najmanje milion svinja, rekao je Vučić.

"Oni rade sve, od klanice do mesnih prerađevina. To je veliki posao i velika stvar za našu zemlju. Investicije će biti više od 200 miliona evra. Zajedno sa kooperantima računamo na oko 8.000 zaposlenih. To je velika stvar za našu zemlju. To su pozitivne stvari", rekao je Vučić i zamolio građane Srbije da 2016. sude kakve su reforme.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/todorovic-penzije-su-steceno-pravo-i-ne-smeju-se-smanjivati>

Тодоровић: Пензије су стечено право и не смеју се смањивати

Пензионери с чековима већим од 25.000 динара, којима ће пензије до краја године бити прогресивно умањене, упутиће Установном суду Србије иницијативу за оцену установности овакве владине одлуке,

уверни да им се угрожава законом загрантовано право - на пензију. Ако ни то не помогне, ићи ће до Стразбура, најављује Марија Тодоровић, потпредседница Удружења пензионера Србије и бивша министарка рада и социјалне политике.

- Чекамо коначну одлуку о смањењу пензија, односно да је изгласају посланици Скупштине Србије. Све смо спремили за представку, више од 600.000 пензионера је подржава, а ако држава и поред свега одлучи да пензије смањи трајно, онда ће је сваки оштећени пензионер тужити. И догодиће се исто што и с војним пензионерима, који су тужили државу и добили спор, па она сада мора да им, поред основног дуга, исплати и камату - објашњава за "Дневник" Марија Тодоровић.

* Зашто сте се одлучили за тако радикалан потез када је смањења пензија било и у претходне две деценије?

- Пре свега због тога што је пензија стечено право из рада у које нико не сме да дира. Њу су пензионери остварили уплатом доприноса. Устав Србије гарантује да се стечено право не може умањити јер представља имовину која не може одлукама Скупштине или Владе бити мењана, тако да се пензије смањују па самим тим мења и квалитет живота пензионера. Било је више реформи пензијског система у протекле две деценије али се никада није дирало у стечена права. Једноставно, знало се да је то светиња и да се могу поштравати услови за стицање пензије будућих генерација, али да се не сме чинити ништа на штету оних који су право на пензију већ остварили. Сада ће први пут, ако таква одлука буде донета, неко смањити стечена права пензионерима и ту мора да реагује Уставни суд Србије. Пре свега Устав Србије, између осталог, гарантује и сигурност пензија. Понављам, војни пензионери, којима је урађено исто ово што се сада нама припрема, добили су спор и у Србији и у Стразбуру.

Зашто се пензионери нису обратили Уставном суду Србије и суду * Стразбуру деведесетих када су им такође пензије биле смањене?

- Због тога што је онда тачно речено да се пензије привремено смањују, због тешке економске ситуације, али да ће, када дођу боља времена, разлика бити исплаћена, што је и учињено. Сада нико не каже да ли је реч о трајном смањењу пензија, или да ће оне бити нека врста "позајмице" док не прође криза. Једноставно, предлаже се смањење пензија, праве се разне рачунице али нигде нема рока на који се то чини, као што нема ни податка када ће и да ли ће оно што се сада узима једном бити враћено. Сасвим би друга прича била да је неко заједно с рачуницом изашао и рекао да ће оно што се ове и наредних неколико година од пензионера узима бити враћено, са каматом или без ње. Овако произилази да се нешто узима трајно и да нико не размишља о томе да узето треба и вратити.

* Како оцењујете целокупну пензиону реформу која ступа на снагу од првог дана наредне године?

- Ту ће пензионери бити кажњени по два основа: први је да ће они који имају чак и пуни радни стаж, дакле 40 година, бити кажњени ако немају довољно година. И при томе је та казна трајна. Уместо да су рекли да ће пензија бити смањена док се не напуне тражене године живота, доносе закон према којем се пензије за чак 20 одсто трајно смањују. Па то једноставно није смело тако да се одреди. Уз то следи и ово смањење пензија које такође треба да буде трајно. Па ко овде уопште размишља о томе како ће пензионери живети и преживети ова тешка времена и има ли иједна власт права да кажњава оне који су поштено радили и издвајали, јер то је њихова штедња за старост, у пензијски фонд? Времена јесу тешка, али не могу се само пензионери кажњавати и нису они криви што нема веће запослености, инвестиција, више новца. Верујем, да би се сви пензионери добровољно одрекли дела пензије када би то значило да ће се њихова деца или уници запослити, да ће држави кренути боље и да ће свима бити бољи живот.

* Стручњаци тврде да ако се овако настави, може доћи до тога да држава нема новца за редовну исплату пензија. Па да ли је онда боље добијати и смањену пензију или никакву?

- Не сме се уопште доћи у такву дилему, јер одговорна држава мора увек да има новца за своје најстарије. Међугенерациска солидарност, а на њој почивају пензиони системи и много развијених држава од наше, мора постојати и она мора обезбедити да стари, који су најредовније платише комуналних услова, који део новца издвајају за лекове јер су у годинама када је здравље нарушено, имају основно. Пензионери у Србији немају довољно за задовољење основних потреба и свако плашење да ће им и то мало бити смањено или га неће ни бити - слика је немоћног друштва које није у стању да се стара ни о најстаријима.

* Ипак, помиње се да треба да буде најмање три запослена да би пензије биле одрживе. Како Србија нема 5,7 милиона радно способног становништва, јасно је да тај однос три према један неће моћи да се оствари. Како се носити са том рачуницом?

- Тачно је да је то идеалан однос, али ми га немамо већ годинама и ипак нисмо смањивали пензије. Биле су оне и замрзнуте, расле су мање него што је закон прописивао, већ давно оне реално опадају јер све више заостају за просечном платом, за њих се све мање може купити, али ипак никада их нико није довео у питање. Чак и онда када у каси није било новца за њихову редовну уплату, оне нису "отписиване", већ су стигле кад-тад. Зато сада и тражимо да нам се каже на које време се смањују пензије и како ће узето бити враћено. Јер не сме се заборавити да је реч о старим људима који могу и да умру док не дође време враћања узетог, па да онда то треба да добију њихова деца.

Љубинка Малешевих

Зашто је смањење плата мање него пензија?

* Ако је тачна рачуница, запосленима у јавном сектору примања ће бити смањена за десет процената, а пензионерима са већим пензијама и до 22 одсто. Како то разумети?

- То се једноставно не може разумети и право је питање за оне који су све то смислили. Рачуница показује да ће запослени у јавном сектору који, рецимо, сада има плату 50.000 динара, након умањења добијати 45.000, а пензионеру с истим примањима након смањења следује пензија од 44.500 динара, односно 500 динара мање. Још је гори однос што су пензије и плате веће: запосленом који има 75.000 динара плата ће бити мања за 7.500, а пензионеру са истом сумом пензија ће се умањити за чак 11.000 динара. Дакле, нема никакве логике и тешко је разумети рачуницу. Није довољно рећи да се штите само они с малим примањима, до 25.000 динара. Јер, шта је данас 25.000 динара - нека они који су рачуницу правили живе с толико новца уверени да је то једини праг који ваља штитити.

Najavljeno pokretanje stečaja u „Zastava Kovačnici“

Profit prebačen u Bugarsku, dugovi ostali u Kragujevcu

AUTOR: Z. RADOVANOVIĆ

Kragujevac - U Privrednom sudu u Kragujevcu za sutra je zakazano pokretanje stečajnog postupaka nad preduzećem „Zastava Kovačnica“, najstarije fabrike tog tipa u Srbiji i na Balkanu, koja već godinama nakon privatizacije tavori na ivici kolapsa.

Tim povodom juče se oglasio Samostalni sindikat „Zastave Kovačnice“, u čijem se saopštenju navodi da je stečajni postupak pokrenulo preduzeće Ferotrans 2003 iz Bugarske, čiji je gazda Velentin Zaharijev vlasnik i „Zastava Kovačnice“, i to zbog duga kragujevačkih kovača bugarskoj firmi od 2.672.000 evra. Sindikat smatra da je pokretanje stečaja epilog privatizacije „Zastava Kovačnice“, koju je svojevremeno kupila kompanija Valentina Zaharijeva - Inter-trust.

- Sindikat je sve vreme upozoravao na loše namere vlasnika „Zastava Kovačnice“. Videli smo, naime, da profit preduzeća ide u Bugarsku, a da dugovi ostaju našoj fabrici, ali to nisu videli Agencija za privatizaciju i drugi nadležni državni organi, od ministarstva nadležnog za privredu, do organa zaduženih za kontrolu kriminalnih aktivnosti. Naša saopštenja i naše štrajkove niko nije hteo da vidi, ističe se u saopštenju Samostalnog sindikata „Zastava Kovačnice“.

Ta sindikalna organizacija ponovo je pozvala sve nadležne državne institucije da preispitaju privatizaciju i poslovanje „Kovačnice“, te da ne dozvole da ta kragujevačka fabrika ode u stečaj, jer će u tom slučaju oko 300 njenih radnika da ostane bez posla. Zaposleni u „Zastava Kovačnici“ okupiće se sutra, poručuju iz sindikata, ispred zgrade Privrednog suda u Kragujevcu kako bi demonstrirali protiv pokretanja stečaja, koji ih vodi u bedu i siromaštvo, i to uz pomoć državnih institucija.

Podsetimo da su radnici „Zastava Kovačnice“ u drugoj polovini juna bili u dvonedeljnom generalnom štrajku, tokom kojeg su zahtevali isplatu zaostalih plata, vraćanje zarada na pređašnji novo, te preispitivanje privatizacije. Štrajk u „Kovačnici“ okončan je krajem juna, kad je u Kragujevac došao ministar rada, zapošljavanja i socijalne politike Aleksandar Vulin, koji je kovačima tada saopštio da imaju podršku države i da mogu da očekuju njenu pomoć. Samo dva meseca docnije u „Zastava Kovačnici“ se, kao što je naš list koncem juna na osnovu situacije u toj fabrici i predviđao, pokreće stečajni postupak.

„Zastava Kovačnica“, koja 160 godina proizvodi otkovke za vojnu i druge industrije u zemlji i svetu, privatizovana je 2005, kada ju je na aukciji kupio nepoznati bugarski biznismen Velentin Zaharijev, za oko 1,6 miliona evra, iako su za tu kragujevačku fabriku bile zainteresovane ozbiljne francuske i

nemačke kompanije. Privatizaciju „Kovačnice“ pokušavali su minulih godina i sudskim putem da ponište ne samo sadašnji nego i bivši radnici te fabrike, ali bez ikakvog rezultata.

Ugrožena proizvodnja oružja

Eventualni stečaj „Kovačnice“ najozbiljnije bi ugrozio i kontinuitet proizvodnog procesa u „Zastava Oružju“, koju ovdašnji kovači snabdevaju otkovcima za proizvodnju vojnog, lovačko-sportskog i oružja za ličnu odbranu. Prekid proizvodnje u „Zastava Oružju“ opet bi doveo u pitanje ispunjenje ugovornih obaveza oružara prema brojnim inostranim partnerima, počev od SAD-a, preko Bliskog istoka i Afrike, do Novog Zelanda i Australije.